

Pont del Diable

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Riera de Pineda, s/n.
Emplaçament	Es pot accedir per la carretera de Pineda de Mar a Hostsavinçà B-5116, que transcorre paral·lela a la riera. Les restes de l'aqüeducte es situen a la riera, entre el viaducte de l'autopista C-32 i ca la Quela.

Coordenades:

Latitud:	41.642980842014
Longitud:	2.6777404546738
UTM Est (X):	473163
UTM Nord (Y):	4610188

Classificació

Número de fitxa	08163 - 53
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVII
Autoria de l'element:	Desconeguda
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	El Pla d'Ordenació Urbanística de Pineda de Mar va ser aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Barcelona en sessió 17/07/01, conformitat text refós 22 de juliol de 1992 (B.O.P. núm. 278/19.11.92).
Data aprovació:	dc., 22/07/1992 - 12:00
Número inventari	IPA, núm. 36299
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús

Titularitat	Pública
Titular:	Agència Catalana de l'Aigua (Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya; C. Provença, 260 - 08008 - Barcelona).
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dj., 18/04/2024 - 09:53

Descripció

El pont del Diable és un aqüeducte d'un sol ull que permetia salvar el desnivell de la riera de Pineda per transportar l'aigua, a través d'un rec, des del molí de can Bauveta fins als horts de ca n'Oliver de Sitjar. S'havia dit, popularment, que era d'origen tardo-romà, però els estudis arqueològics desmenteixen aquesta hipòtesi i situen la construcció al segle XVII. La cronologia s'ha obtingut a partir del tipus d'obra de les estructures i del material constructiu emprat, maons que per les seves característiques tipològiques és sabut que s'utilitzen principalment al segle XVII. Aquestes estructures perduren fins a inicis del segle XIX, constatat per fragments de ceràmica en el nivell d'amortització.

Travessa la riera de Pineda amb una orientació nord- sud. Inicialment, l'estructura, d'1,20 m. d'amplada x 10 m. de longitud i amb una alçada màxima de 2,40 m., presenta un parament construït mitjançant pedres de mides diverses unides amb morter de calç i revestit amb el mateix morter. Sobre els murs s'hi assenta el canal amb una pendent nord-sud i una amplada de 70 cm. Les parets estan construïdes amb maons lligats amb morter de calç. La solera està formada per pedres de mida petita, unides també amb morter de calç. En la segona fase constructiva es documenta la continuïtat i funcionalitat de l'aqüeducte com a tal però s'ha identificat la construcció d'un nou canal amb parets i solera fets amb pedres i còdols. Finalment, a la tercera fase, es deixa d'utilitzar com a canal de conducció d'aigües i és reaprofitat com a pont per a travessar la riera.

Les intervencions arqueològiques, de l'any 2009, posaren al descobert dos camins empedrats. És possible que fossin edificats durant la primera fase constructiva de l'aqüeducte, amb una continuïtat durant la segona fase d'utilització de l'obra, ja que el paviment s'hi adossa i ambdós baixadors segueixen el mateix traçat. El paviment, de 90 cm d'amplada, s'ha documentat a 1,20 m. de fondària adossat a l'aqüeducte. Es tracta d'un nivell de circulació esglaonat que segueix el mateix pendent que l'aqüeducte, vers la riera, i construït mitjançant pedres de mida gran i petita lligades amb argila. Aquest paviment es troba limitat a l'oest per l'aqüeducte i a l'est per un mur de contenció relacionat amb un segon paviment o zona de pas. El camí, de 2,90 m. d'amplada, està construït per còdols lligats amb argila i en alguns punts de la calçada són visibles les marques de rodera, fet que ens permet afirmar el pas dels carros.

La calçada transcorre paral·lela a l'aqüeducte i presenta un fort pendent vers la riera, atès que el punt més alt documentat està situat a una cota de 36,28 m. sobre el nivell del mar i el punt més baix documentat es troba a una cota de 34,92 m. sobre el nivell del mar. Tot i que no pertany a la zona intervinguda, algunes fonts documentals evidencien la presència de diferents baixadors al llarg de la riera de Pineda. A l'oest, el camí es troba delimitat per un mur de contenció, atès que havia de contenir les terres on s'assenta el paviment per evitar l'esfondrament d'aquestes vers el paviment.

L'estat de conservació del pont i dels paviments annexos era bo en el moment de l'excavació.

Observacions:

La llegenda del pont del Diable és comuna al Principat. Hi ha més construccions amb aquest nom. La més coneguda és la del pont del Diable de Martorell, diu així:

“Una nit en què la riera baixava molt plena una pagesa havia de travessar-la i no sabia com. Se li presentà el diable i li prometé fer un pont i acabar-lo abans que cantés el gall, a canvi de la seva ànima. La pagesa s’hiavingué. Però quan tan sols faltaven per posar unes quantes pedres, llançà una galleda d’aigua damunt d’un pobre gall que dormia, que amb la sobtada fredor es posà a cantar. El diable, creient que ja era de dia, marxà sobtadament i deixà el pont inacabat. Com que no va poder complir la seva part del tracte, la pagesa no li va haver de lliurar la seva ànima, i així pogué travessar tranquil·lament la riera.”

Història

L'any 2009 es du a terme una intervenció arqueològica arran del *Projecte de construcció de la Xarxa de sanejament de l'Alt Maresme nord (Tram Riera)*, que va permetre datar-lo i posar al descobert la resta d'elements.

La intervenció arqueològica realitzada es va centrar en l'excavació d'un tram de l'aqüeducte i de dos baixadors empedrats que transcorren paral·lels.

Cronològicament l'origen data del segle XVII amb una continuïtat fins el segle XIX, exceptuant l'aqüeducte, el qual ha estat utilitzat fins fa pocs anys com a pont per creuar la riera.

Bibliografia

CABAÑAS ANGUITA, Núria (2009). Intervenció arqueològica a Can Cua / Pont del Diable - Xarxa de sanejament Alt Maresme Nord (Tram Riera). Mem. Núm. 10324.

CLARIANA ROIG, J.F.(1981). L'Aqüeducte Romà de Pineda de Mar. Dins *Laietana*, núm. 1.

SOLER CASELLAS, A. (1983); Memòria: L'Aqüeducte Romà de Pineda de Mar (El Maresme). Dins *Laietana*, núm. II-III.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.](#)

[Visit Pineda](#)

